

na, drog upp perspektiv och knöt samman trådar säkert också ökat bokens tillgänglighet.

En fråga som inställer sig är om man inte i Danmark har sysslat så mycket med och skaffat sig en sådan stor kunskap om Nørgårds musik att man tar mycket för självklart som inte är det för den oinvidde läsaren.

Joakim Tillman

Gerhard Schepelern: Operaens historie i Danmark 1634-1975. Munksgaard / Rosinante, København 1995. 366 s. Ill. ISBN 87-16-14112-1. Kr. 348,-.

I 1995 fyldte Gerhard Schepelern 80 år. Han fejrede fødselsdagen med udgivelsen af en dansk operahistorie.

I sit lange arbejdsliv har Schepelern både som kapelmester og musikforsker beskæftiget sig intensivt med operakunsten. Bogen vidner om, at han også har været en enestående flittig *lytter*. Han kan uden overdrivelse sige, at han i de sidste 65 år „har hørt og set det allermeste af, hvad der har været opført af opera i Danmark“. Da han samtidig er begavet med en usædvanlig god hukommelse og en smidig pen, kan han fortælle om de forestillinger, han har overværet, så man får et levende indtryk af operaens liv i Danmark i dette tidsrum.

Behandlingen af den ældre operahistorie er mindre fængslende. Fremstillingen er noget skitseagtig og ind imellem også mangelfuld. Et par eksempler: Sammenligner man skildringen af operaopførelserne under „Det store Bilager“ (den udvalgte prins Christians bryllup 1634) med Nils Schiørrings i *Musikkens historie i Danmark* (I, s. 187-89), så får man hos Schepelern kun en halv side (s. 12). Selv om det antagelig er rigtigt, at Det Kgl. Teater kun undtagelsesvis „har haft en chef, der havde operaen som sit hjertebarn“, så synes jeg nok, at skikkelser som C.F. Numsen, der skaffede J.G. Naumann hertil, og H.W.v. Warnstedt, der støttede opførelserne af J.E. Hartmanns og J.A.P. Schulz' syngespil, burde omtales i en dansk operahistorie. Fr.v. Holstein, teaterchef 1811-40 „med særlig interesse for operaens trivsel“ (Schiørring II, s. 190), nævnes lige akkurat i forbifarten uden nogen form for karakteristik. Hans navn må søges under sønnens navn i registeret! Denne søn, der var officer, blev gift

med sangerinden Ida Wulff. Hun måtte derfor efter tidens skik opgive sin karriere.

Denne vægtning af navne kan siges at være karakteristisk for bogen. Det er kapelmestrene og sangerne, der er i fokus.

Af stor og blivende værdi i denne danske operahistorie er de karakteristiske, som Schepelern giver af de kapelmestre og sangere, han selv har oplevet. Som et enkelt eksempel skal blot fremdrages skildringen af Else Brems (s. 166-67). I sådanne afsnit viser Schepelerns fremragende kritiske evner og betydelige sproglige kunnen sig på fordelagtigste vis.

Der er meget andet at glæde sig over i dette værk. Fremstillingen af operakunstens liv i Danmark uden for Det Kgl. Teater (privat-teatrene, landsdelsscenerne, udenlandske gæstespil m.m.) er foruden at være særdeles nyttigt også for visse afsnits vedkommende ny. Det gælder f.eks. gennemgangen af Musikdramatisk Teaters historie.

Særskilt må bogens billedstof fremhæves. I de senere udgaver af Schepelerns standardværk *Operabogen* har man måttet savne de tidlige udgavens illustrationer. Her er de tilbage i rigt mål.

I operahistorien er der et rammende afsnit om danskernes forkærlighed for syngespillet (s. 32). Vi har altid holdt mest af den ræsonnerende strofiske sang og skyet de lidenskabelige udbrud: „man foretrak refleksion for eksplosion“, hedder det. Dette forhold må vel siges at have ændret sig på det seneste, og Gerhard Schepelern kan på sine ældre dage glæde sig over, at operakunsten, hans hjertebarn, nu mere end nogensinde er gået ind hos danskerne.

Sten Høgel

Frede V. Nielsen: Almen Musikdidaktik. Christian Ejlers' Forlag, København 1994. 390 s. Ill. ISBN 87-7241-728-5. Kr. 288,-.

Det er mange års arbejde med musikpædagogiske grundlagsproblemer, der er nedfældet i denne bog, der henvender sig til musiklærer-studerende og -uddannere, men som også kan konsulteres af musiklærere i geleddet, der har behov for eftertanke omkring fagets mål og midler. Det fremgår af forordet, at arbejdet med bogen har strakt sig over en halv snes år.